

2510 sayılı İskân Kanununa ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 3 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/152; Cumhuriyet Senatosu 1/1116)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 114)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 730

8 . 5 . 1970

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 6 . 5 . 1970 tarihli 77 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 2510 sayılı İskân Kanununa ek kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

Not: Bu tasarı 5 . 1 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 27.4, 4, 6 . 5 . 1970 tarihli 74, 76 ve 77 nci Birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 114)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. 1/1116
Kayıt No. 2

29 . 5 . 1970

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

2510 sayılı İskân Kanununa ek kanun tasarısı, Komisyonumuzun 29 . 5 . 1970 tarihli toplantısında ilgili bakanlık temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden Millet Meclisi metni aynen kabul edilmiştir.

Tasarının önemine binaen Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Uşak	Konya	Erzincan	Denizli
M. F. Atayurt	O. N. Canpolat	F. Baysoy	A. K. Turgut
Tokat	Tabii Üye	Gaziantep	İçel
A. Altuntaş	S. Okan	İ. T. Kutlar	L. Bilgen

Toplantıda bulunamadı Toplantıda bulunamadı

Malatya

N. Akyurt

Toplantıda bulunamadı

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

2510 sayılı İskân Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — 2510 sayılı İskân Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Hükümetçe vücuda getirilecek baraj, havaalanı, fabrika, ekonomik ve savunma ile ilgili diğer tesislerin inşası, tarih ve tabiat kıymetlerinin korunması gibi amaçlar için yapılacak kamulaştırmalar veya özel kanunların uygulanması sebebiyle taşınmaz mallarının kısmen veya tamamen ellerinden çıkması neticesi yerlerini terk etme zorunda kalanlardan;

a) Taşınmaz malları tamamen kamulaştırılanlar,

b) Taşınmaz malları kısmen kamulaştırılıp bu yerleri terk etmek zorunda kalanlar,

c) İskân plânlama etütlerinin başladığı bütçe yılı başlangıcından en az üç yıl önce kamulaştırma sahasında yerleşmiş olup da taşınmaz malı olmayanlar,

Diledikleri takdirde Hükümetçe gösterilecek yerlerde 2510 sayılı Kanunla bu kanun hükümlerine göre iskân edilirler. Şu kadar ki; zor durumda olmadan bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra taşınmaz mallarını ellerinden çıkaranlar bu kanundan faydalanamazlar. Zor durum hali yönetmelikle belirtilir.

İskân edilecek kimselerin taşınmaz malları için özel kanunları gereğince veya kamulaştırma neticesinde kendilerine ödenecek bedeller, ilgili idarelere bu kanun hükümlerine göre kurulacak özel iskân fonuna yatırılır. Bu suretle yaratılan bedeller; ek 5 nci madde dışında kalan diğer iskân yardımları ve borçlandırma bedelleriyle, Maliye, Ticaret ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak esaslar dairesinde mahsup muamelesine tabi tutulur.

EK MADDE 2. — Köysel alanda iç iskânın düzenlenmesi ve köy gelişme merkezlerinin kurulması için;

A) Yerleşim yerinin elverişsizliği sebebiyle, kalkındırılmasına imkân olmayan veya yol içme suyu, elektrik gibi alt yapı hizmetlerinin pahalıya mal olacağı tesbit edilen köylerin, daha elverişli bir yerleşim yerine nakli veya mahalle, kom, mezraa ve benzeri dağılık yerleşim

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL
ETTİĞİ METİN

2510 sayılı İskân Kanununa ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

ünitelerinin mevcut yerleşim ünitelerinden birinde veya yeni bir yerleşim yerinde toplanması hususu, köy nüfusunun çoğunluğu tarafından istenildiği takdirde, ek 8 nci madde gereğince Köy İşleri Bakanlığı emrine geçen araziden imar plânında öngörülen miktarda arsa tefrik edilir. Ve özel fondan yeni yerleşim yerinin köy imar plânı yapılır, veya yaptırılır. Köy odası, çamaşırhane ve hamam gibi sosyal tesisleri yapılır ve ayrıca, konut, tarımsal yapılar ve tesisler için her aileye yönetmeliğinde belirtilen miktarda kredi açılır. Ve bu kanun hükümlerine göre borçlandırılır.

B) 1 nci madde dışında kalan köylerde köylünün konut, tarımsal işletme yapıları ve sosyal tesis ihtiyacını kendisinin çözmesindeki gücünü desteklemek üzere, masrafları özel iskân fonundan karşılanmak suretiyle hazırlanan tip projeler bedelsiz olarak istekli köylülere verilir.

Ayrıca, yönetmelikte belirtilen esaslara göre, her köyde belli sayıda çiftçi ailesine kendi evini yapana yardım metodu uygulanması olarak kredi verilir.

C) Onaylanmış köy imar plânlarına göre köylerin iskân gelişme sahaları, ek 8 nci madde uyarınca Köy İşleri Bakanlığı emrine geçen araziden ayrılır. Bu araziden ifraz olunan arsalar, bedelleri peşin veya en çok 5 yılda 5 eşit taksitle ödenmek ve bu kanun gereğince borçlandırılmak suretiyle ihtiyaç sahiplerine devredilir.

Özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

EK MADDE 3. — Bu kanun gereğince nakledilecekler ve iskân edilecekler içinde bir sanat ve meslek sahibi olanlar, sanatkâr olarak iskân edilirler. Tarımdaki fazla nüfus, topraklandıramayan çiftçiler, bir sanat ve mesleke sahip bulunmayanlar, bir sanat ve meslek sahibi olup da başka bir sanat ve meslek kolunda çalışmak isteyenler ve yeni kurulacak sınıai veya diğer tesislere ortak olmak isteyenler, duyulan ihtiyaca ve hazırlanacak projelere göre; Sanayi, Millî Eğitim, Çalışma ve Köy İşleri bakanlıklarınca müştereken düzenlenecek eğitim programına göre ve işbirliği halinde eğitimlerini mütaakıp, iskân programı gereğince sanatkâr olarak iskân edilirler.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Bu maksatla mevcut eğitim merkezlerinden faydalanılır. Eğitim merkezlerinin ihtiyaca yetmemesi halinde Köy İşleri Bakanlığına bağlı göçmen kabul ve yetiştirme merkezleri de bu maksat için kullanılabilir. Bunların da yetmemesi halinde meveutlara eklemeler yapılabileceği gibi yeni eğitim merkezleri de kurulabilir.

Eğitim programlarının hazırlanması, nerede, ne zaman ve ne şekilde uygulanacağı ilgili bakanlıklarca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

EK MADDE 4. — Nakil ve iskânları kararlaştırılanların ne zaman, nereye ve ne suretle ve ne gibi şartlarla iskân edilecekleri önceden duyurularak aile reisinden rızalarını bildiren bir taahhütname alınır.

İstekli çok olup da iskân programına göre bir yılda hepsinin yerleştirilmelerinin mümkün olmadığı hallerde öncelik sıraları ve esasları yönetmelikte belirtilir. .

EK MADDE 5. — İskân edilecek göçmen ve mülteciler ;

a) Sınırlarımızdan, yurt içinde gönderilecekleri yere kadar gümrükten muaf eşya ve hayvanları ile birlikte nakil,

b) Barındırma, yiyecek, yakacak ve tedavi,

c) Pek muhtaç durumda olanlar bir defaya mahsus olmak üzere giyecek, yardımlarından karşılıksız olarak faydalanırlar. Bu yardımlar, nakil ile başlar, yerleştirildikleri yerlerde müstahsil hale gelinceye kadar devam eder.

Müstahsil hale gelmenin esasları ve yardım süreleri yönetmelikte belirtilir.

EK MADDE 6. — Yurt içinde bir yerden başka bir yere göçürülenler de, kaldıkları yerden yerleştirilecekleri yerde müstahsil hale gelinceye kadar geçecek süre içinde ek 5 nci maddede yazılı iskân yardımlarından karşılıksız olarak faydalanırlar.

EK MADDE 7. — Dışardan gelecek göçmen ve mültecilerle, yurt içinde göçürülenlerden, işyeri gösterildiği halde çalışmak istemiyenlerin karşılıksız iskân yardımları kesilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncu ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 5 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

EK MADDE 8. — Bu kanun hükümlerine göre, tahsis, devir ve temlik edilecek arazi ile arsalar şunlardır:

a) Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan arazi,

b) Devletin özel mülkiyetinde bulunup da kamu hizmetinde kullanılmıyan arazi ve arsalar,

c) Bir veya birkaç köy, kasaba ve şehir orta malı olan ve ihtiyaçtan fazla olduğu belirtilmek suretiyle Hazine adına tescil ettirilen arazi,

d) Hazineden bedelsiz olarak belediyelere devredilmiş ve bir maksada tahsis edilmemiş olup, 775 sayılı Kanun amaçları dışında kalan yerler,

e) Göllerin kuruması veya Devletçe kurulması ve nehirlerin doldurulması ile meydana gelen arazi,

f) Devletçe kurutulan sahipsiz bataklıklardan kazanılan arazi,

g) İşlenmeye elverişli olmıyan tuzlu alkali, taşlık ve benzeri topraklardan Devletçe ıslah suretiyle elde edilen arazi,

h) 6830 sayılı Kanun hükümlerine göre özel ve tüzel kişilerden kamulaştırılacak veya yönetmeliğe göre satın alınacak arazi ve arsalar;

Yukarda sayılan ve bu kanun hükümlerine göre tahsis ve temlik edilecek olan tarıma elverişli veya elverişsiz arazi ve arsalar (a), (b) ve (d) bendlerinde yazılı olanlar bu kanunun yürürlüğe girmesiyle; (c) bendinde yazılı arazi Köy İşleri Bakanlığınca ayrılmasıyla; (h) bendindeki arazi Hazine adına tapuya tescil edilmesiyle; (e), (f) ve (g) bendlerindeki arazi meydana gelmesiyle Köy İşleri Bakanlığı emrine geçer.

Şu kadar ki, özel kanunlardaki yazılı hükümler saklıdır.

EK MADDE 9. — İskân işleri için lüzumlu olan;

a) Arazi ve arsa satınalma veya kamulaştırmaya bedelleri,

b) Borçlanmaya tabi bilûmum tesis ve inşaat masrafları,

c) Motorsuz nakil vasıtaları ile her çeşit inşaat makinaları satınalma bedelleri ve bunlar-

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 neu ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

la, motorlu nakil vasıtalarının işletme ve tamir masrafları,

d) İskân edileceklere verilecek alet ve vasıta bedelleri, ile açılacak krediler, hayvan ve demirbaş eşya bedelleri,

e) İnşaat işlerinde çalıştırılacak usta ve işçi yevmiyeleri,

f) Özel iskân fonuna aktarılmış olan kamu-laştırma bedellerinden borçlanmaya tabi iskân masrafları çıktıktan sonra geri kalan paradan, iskân edilenin dileği üzerine ve istediği miktarda sınaî veya diğer bir tesise yatırılacak ortaklık hisseleri,

g) Ek 5 nci maddedeki karşılıksız iskân yardımları ile bu kanun gereğince yapılacak diğer iskân masrafları,

T. C. Ziraat Bankasında kurulacak Özel İskân Fonundan karşılanır. Özel İskân Fonunun idare, işletme, sarf ve murakabe usulleri ile ilgili hususlar Maliye, Ticaret ve Köy İşleri Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak yönetmelik te belirtilir.

EK MADDE 10. — Bu kanunda yazılı görevlerin gerektirdiği etüt, araştırma, plânlama ve projelendirme işleri Toprak ve İskân İşleri Genel Müdürlüğüne yapılır veya yaptırılır.

İskân işleriyle ilgili etüt, plân, proje, uygulama, teknik ve idari personel; yetiştirileceklerin eğitimi, yapılacak kamu yapı ve tesisleri giderleri genel bütçeye konulacak ödeneklerden karşılanır.

EK MADDE 11. — Bu kanun ile T.C. Ziraat Bankasına verilen işler, Bankanın aslı görevlerindedir.

EK MADDE 12. — Özel İskân Fonunun kaynakları şunlardır :

a) Ek 1 nci maddenin son fıkrası gereğince Özel İskân Fonuna yatırılacak paralar,

b) Eğitim maksadiyle yapılan kurs ve temrinler sonunda imal ve istihsal edilen mahsul ve mamullerin satışından elde edilen meblâğlar,

c) Ek 13 nci madde gereğince yapılacak her türlü tahsilât,

d) Resmî ve özel, yerli ve yabancı kurumlar ile şahıslar ve milletlerarası göçmen ve mülteci teşkilâtı tarafından yapılacak nakdî yardımlarla nakde çevrilecek aynı yardımlar,

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

e) Yabancı memleketlerden iskânlı göçmenler için alınacak tazminatlar,

f) Ek 2 nci maddede gereğince peşin olarak alınan veya borçlandırmalardan yapılacak tahsilât,

g) a, b, c, d, e ve f fıkralarındaki kaynaklar, yıllık programlarda öngörülen iskân proje giderlerini karşılayıncaya kadar, aradaki fark için her yıl bütçesine konacak ödenek.

EK MADDE 13. — İskân edilenler veya nakledilenler kendilerine verilen taşınmaz mallardan dolayı, kamulaştırılan veya satın alınan taşınmaz mallar için kamulaştırma veya satınalma bedelleri, yapı ve tesisler için maliyet bedelleri, Hazine arazisi için rayiç bedelleri üzerinden borçlandırılırlar.

Tahakkuk edecek borçlandırma bedelleri ile faizleri borçlanmayı takibeden 5 nci yılın Ocak ayından başlamak üzere 20 yılda ve 20 eşit taksitle tahsil olunur.

Taşınmaz malların borçlandırma bedelleri faize tabi değildir. Kredi ve taşınır malların borçlandırma bedeli üzerinden Maliye, Ticaret ve Köy İşleri bakanlıklarınca tesbit edilecek hadler dâhilinde yıllık faiz yürütülür.

EK MADDE 14. — 3202 sayılı T. C. Ziraat Bankası Kanununun 47 nci maddesinde sayılan ertelenme sebepleri dışında kalıp da vâdesinde ödenmeyen borçlar, borçlunun tohumluk, istih-sal alât, edevat ve vasıtaları dışında kalan em-valinden, umumi hükümlere göre T. C. Ziraat Bankasına takip ve tahsil olunur.

Borçlunun haczi caiz menkul malı bulunmadığı veyahut borcuna yetmediği takdirde, borcun tamamı muacceliyet kesbeder ve bu kanuna göre verilen gayrimenkullerin tapu kayıtları mahkeme kararıyla Maliye Hazinesi adına tas-hihan tescil edilir.

Tapuları Maliye Hazinesi adına tashihan tescil olunan taşınmaz malların mahsup işlemleri ek 18 nci madde hükümlerine göre yürütülür.

EK MADDE 15. — Bu kanuna göre iskân edilenlerin müstahsil hale gelebilmeleri ve yönetmelikte tesbit edilecek hayat seviyesine kavuşabilmeleri için geliştirme, yan gelir temini gibi tedbirler, Köy İşleri Bakanlığı ile diğer ilgili Bakanlıklarca müstereken hazırlanacak

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 13. — Millet Meclisi metninin 13 nü ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 14. — Millet Meclisi metninin 14 nü ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

İlân ve projelere göre yürütülür. Bu projeler için lüzumlu kredi Özel İskân Fonundan karşılanır. Kredi vermede kooperatif kurulması halinde üyelerine öncelik tanınır.

EK MADDE 16. — Temin edilen imkânlar ve yapılan tavsiyelere rağmen, geliştirme ve yan gelir temini için alınan tedbirlere uymayan ve ilgili Bakanlıklarca yapılan teknik tavsiyeleri tatbik etmiyenlere yapılmakta olan veya yapılacak karşılıksız yardımlar ve krediler kesilir. Borçlanmadan mütevellit fon alacakları muacceliyet kesbeder.

EK MADDE 17. — Kredi çeşit, had ve şartları, geliştirme ve yan gelir tedbirleriyle karşılıksız yardım ve kredilerin kesilmesi ve borcun muacceliyet kesbetmesi esasları yönetmelikte belirtilir.

EK MADDE 18. — Verilen arazinin askerlik ve belgelendirilmiş uzun hastalık gibi makbül bir özür olmaksızın üst üste üç yıl işletilmediğinin tesbiti halinde Köy İşleri Bakanlığınca, iskân edilene verilen taşınmaz malların geriye alınması mahkemeden istenir.

Mahkeme kararı ile taşınmaz malların geri alınması halinde, evvelce ödenen taksitler veya yapılan zaruri ve faydalı giderlerle, taşınmaz mallardan elde edilen intifai bedelleri karşılıklı olarak hesab edilir. Değerlerdeki fazlalıklar taraflarca iade edilir. Bu işlemlerden mütevellit bakıye alacaklar, T. C. Ziraat Bankasıncıa umumi hükümlere göre takip ve tahsil olunur.

EK MADDE 19. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra 2510 sayılı İskân Kanununa göre, iskân hakkını iktisabedeceklerle, bu kanunun şümulüne girenlerin iskânları, bu ek kanun hükümlerine göre yapılır.

Bu kanundan önce iskân hakkı doğmuş olanların ise, önceki kanunlarla tanınan hak ve mükelleftikleri saklıdır.

EK MADDE 20. — Özel İskân Fonundan yapılacak sarfiyat 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 16. — Millet Meclisi metninin 16 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 17. — Millet Meclisi metninin 17 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 18. — Millet Meclisi metninin 18 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 19. — Millet Meclisi metninin 19 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 20 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

EK MADDE 21. — Özel İskân Fonunun hesap ve bilâncoları her yıl Başbakanlık Yüksek Murakabe Kurulu tarafından denetlenir.

EK MADDE 22. — Bu kanun hükümlerine göre borçlanma suretiyle yapılan iskân yardımlarının tamamı için verilecek taşınmaz mallar üzerinde T. C. Ziraat Bankası lehine birinci derecede ipotek tesis edilir.

EK MADDE 23. — Ek 5 nci maddedeki karşılıksız iskân yardımları ve diğer Özel İskân Fonu zararları ertesi yıl bütçesine konulacak ödeneklerle karşılanır.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunda yer alan hizmetler için 1970 yılı Bütçesine konan ödeneklerle halen T. C. Ziraat Bankasında kendi evini yapana kredi yardımı hesabında bulunan ve bu hesaptan şimdiye kadar verilmiş olan kredilerden tahsil olunacak meblâğ Özel İskân Fonuna devrolunur.

MADDE 2. — 2510 sayılı Kanununun 15, 29 ve 39 ncu maddeleri tadilleriyle birlikte ve bu kanuna aykırı diğer hükümler kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 21. — Millet Meclisi metninin 21 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 22. — Millet Meclisi metninin 22 nci ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 23. — Millet Meclisi metninin 23 ncü ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.